

Правној служби Филозофског факултета у Нишу

Департаману за англистику Филозофског факултета у Нишу

Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу

Предмет: Рецензија монографије *Контрастивна анализа глагола у српском и енглеском језику* доц. др Љиљане Јанковић

Поштовани,

Одлуком Наставно-научног већа 330/1-10-1-01 од 9. 10. 2024. године именована сам за рецензента монографије *Контрастивна анализа глагола у српском и енглеском језику* доц. др Љиљане Јанковић. Уз захвалност на указаном поверењу, у наставку достављам своју рецензију.

РЕЦЕНЗИЈА

Љиљана Јанковић, *Контрастивна анализа глагола у српском и енглеском језику*

Непреломљена латинична верзија монографије *Контрастивна анализа глагола у српском и енглеском језику* доц. др Љиљане Јанковић садржи 137 страна формата А4. Поменута монографија садржи Предговор и следећих осам поглавља: I *Увод* (стр. 10–13), II *Теоријско утемељење* (13–20), III *Преглед литературе* (20–38), IV *Методолошки и теоријски оквир емпиријског истраживања* (38–80), V *Типови нефинитних клауза у енглеском језику* (80–94), VI *Типови српских финитних клауза у Упитнику* (94–101), VII *Преводи српских нефинитних клауза из Упитника на енглески језик* (102–126), VIII *Закључак* (127–131). Списак коришћених референци садржи деведесетак књига и радова из србистичке и англистичке литературе. На крају монографије дат је Прилог, који садржи упитник који је коришћен у истраживању, односно 25 реченица на српском језику. Такође, монографија садржи и бројне табеле, помоћу којих су, на прегледан начин, представљени подаци.

У монографији се разматрају форма и употреба финитних и нефинитних клауза у енглеском и српском језику у синтаксичким функцијама допуне и модификатора. У прва три поглавља дат је широко постављен теоријски темељ из граматика и релевантне литературе која са тиче само енглеског или само српског језика, а наредна поглавља садрже податке о контрастивном истраживању глагола у смеру од српског ка енглеском језику, уз детаљан преглед резултата и њихову дискусију.

Методолошки и теоријски основи истраживања дати су у четвртом поглављу. Конкретније, описани су коришћени методи и приступ анализи репрезентативних реченица на српском језику и њихових превода на енглески језик од стране испитаника. Циљ је био да се укаже на сличности и разлике у употреби финитних и нефинитних клауза у посматраним језицима. Из теоријског угла, дефинисани су синтаксички термини попут *финитне номиналне клаузе*, *нефинитне номиналне клаузе*,

инфинитивне номиналне клаузе, финитне релативне клаузе (рестриктивне и нерестриктивне), адвербијалне клаузе, нефинитне адвербијалне клаузе, објекатске допунске клаузе, зависноупитне изричне клаузе, при чему је сваки од њих илустрован пажљиво одабраним примерима на енглеском и српском језику. Такође, врсте клауза, њихове функције и примери реченица дати су и у табелама, што доприноси прегледности.

Детаљан опис свих типова нефинитних клауза у енглеском језику дат је у петом поглављу. При подели су коришћени морфолошки, синтаксички и семантички критеријуми, а сваки тип илустрован је одговарајућим примерима. Из угла синтаксе, разматрана је функција субјекта, објекта, те различитих комплемената и модификатора. Са друге стране, у шестом поглављу представљени су сви типови финитних клауза у српском језику који су садржани у примерима реченица које је ауторка саставила са циљем да испита сличности и разлике у употреби поменутих клауза у енглеском и српском језику. Поглавље почиње списком осмишљених реченица на српском језику, а у наставку су коментарисане према типовима којима припадају и функцијама које имају: номиналне финитне клаузе у функцији директног објекта, па комплемента објекта, комплемента придева, те у функцији субјекта; затим релативне финитне клаузе у функцији постноминалног модификатора и, на крају, адвербијалне финитне клаузе у функцији модификатора. Адвербијалне финитне клаузе посматране су и из семантичког угла, па је посебна пажња посвећена временским, намерним и узрочним клаузама. На самом крају поглавља дата је табела која садржи класификацију финитних клауза на српском језику (из коришћеног упитника) према функцијама које имају.

У седмом поглављу ауторка полази од претпоставке да су у енглеском језику нефинитне клаузе разноврсније него у српском језику, што се проверава на ауторовом преводу изабраних реченица на српском језику, истих оних које су коришћене у Упитнику. Наводимо пример две реченице на српском и њихових превода (за прву је дат један превод, а за другу су два предложена превода, при чему је разлика употреба актива или пасива: 1) *Džon je pretpostavio da je stranac za šankom druželjubiv.* // *John presumed the stranger at the bar to be friendly*; 2) *Uvredio sam se jer su me prijatelji nazvali lažovom.* // *I was offended by being called a liar by my friends.* / *I was offended by my friends calling me a liar.* Сви преводи српских финитних реченица на енглеске нефинитне дати су и табеларно, при чему су класификовани према функцији. Закључак је дат у осмом поглављу ове монографије, при чему су представљене научне и педагошке импликације спроведеног истраживања.

Имајући у виду да су у овој монографији поређене све врсте српских и енглеских финитних и нефинитних клауза према њиховим функцијама, монографија и те како може користити студентима Англистике, али и преводиоцима, лекторима и свим лингвистима који се баве контрастивним истраживањима енглеског и српског језика. Допринос се огледа у контрастивном приступу синтаксичким структурама које садрже различите личне и неличне глаголске облике и у указивању на правилности, тенденције, сличности и разлике приликом превођења, те могу допринети компетенцијама студената, предавача и преводилаца.

Од техничких и других сугестија, издвајам следеће: било би добро још мало проширити србистичку и контрастивну литературу која се, између осталог, тиче модалних глагола, *да*-допуна, те, с обзиром на то да је књига на српском језику, да буде објављена ћириличним писмом. Конкретне појединачне сугестије доставили смо аутору у посебном документу.

Имајући у виду горенаведено, са посебним задовољством **препоручујем за објављивање монографију *Контрастивна анализа глагола у српском и енглеском језику* др Љиљане Јанковић** у електронском и/или штампаном облику.

У Нишу, 28. октобра 2024.

Доц. др Александра Јанић Митић
Универзитет у Нишу
Филозофски факултет у Нишу
Департман за србистику
aleksandra.janic.mitic@filfak.ni.ac.rs